

Паразитичні безхребетні
тварини.
Паразитизм

Мета уроку:

- ознайомити з поняттями «симбіоз», «паразитизм»; розкрити особливості пристосування тварин до паразитичного способу життя; розвивати увагу, пам'ять, мислення, творчі здібності, вміння формулювати запитання, працювати з текстом, висловлювати власну думку; виховувати тверді переконання у необхідності збереження власного здоров'я, інтерес до предмета.

Основні поняття:

симбіоз, паразитизм, хижацтво, паразитологія.

Вправа «Ти мені — я тобі»

- Учням пропонується поставити запитання з теми, вивченої на попередньому уроці, будь-якому однокласнику і, відповідно, відповісти на його запитання.

Тест з однією правильною відповіддю

- 1. Молюски мешкають
 - А) лише в морі Б) лише в прісних водоймах В) у морях, прісних водоймах і на суходолі Г) лише на суходолі
- 2. Мантия являє собою: А) шкірну складку Б) орган руху
 - В) захисну черепашку Г) відділ тіла
- 3. Двостулкові молюски — мешканці водойм мають
 - А) легені Б) зябра В) не дихають, оскільки стулки закриті
- 4. До червононогих молюсків належать
 - А) восьминіг Б) устриця В) виноградний слимак Г) мідія

- 5. До Червоної книги України занесений моллюск А) виноградний слимак Б) голий слизун В) рапана Г) устриця їстівна
- 6. Черепашку з двох стулок мають А) мідії, устриці Б) кальмари, каракатиці В) великий і малий ставковики Г) рапана
- 7. Наземні моллюски живляться переважно
 - А) іншими моллюсками Б) органічними рештками В) рослинною їжею Г) водою
- 8. Черепашка моллюсків складається з А) вапна Б) рогової речовини В) перламутру Г) рогової речовини, вапна й перламутру

- 9. Одну черепашку з верхівкою та устям мають А) корабельні черви Б) устриці, гребінці В) слимаки, ставковики Г) восьминоги, кальмари
- 10. Тіло в молюсків А) м'яке, не поділене на членики Б) м'яке, поділене на членики В) має хітиновий покрив Г) має слизовий покрив
- 11. Відділами тіла двостулкових молюсків є: А) голова, тулуб, нога Б) тулуб, нога В) тулуб, голова Г) голова, щупальця, тулуб
- 12. Речовина, за допомогою якої личинки двостулкових молюсків прикріплюються до шкіри або зябер риб,— це: А) радула Б) мантия В) бісус Г) сифон

Відповіді: 1 — В; 2 — А; 3 — Б; 4 — В; 5 — Г; 6 — А; 7 — В; 8 — Г; 9 — В; 10 — А; 11 — Б; 12 — В.

ДЕВИЗ УРОКУ

- Praemonitus, praemunitus —
попереджений, означає озброєний.

Слово вчителя

- Це прадавнє латинське висловлювання означає, що той, хто попереджений про небезпеку, має можливість бути готовим до неприємностей, труднощів. Сьогодні саме цей вислів буде девізом нашого уроку і не дарма. Тема, яку ми вивчатимемо, буде дуже корисною у вашому подальшому житті, допоможе запобігти неприємностей, а інколи навіть вберегти своє життя

V. Вивчення нового матеріалу

Робота з підручником, словникова робота

Прочитати текст у підручнику, виписати поняття
«хижацтво» і «паразитизм»,

Хижацтво -

Паразитизм —

порівняти паразитизм із хижацтвом.

паразитизм

хижацтвом

Як називається наука про паразитичні організми?

- *(Паразитологія.)*
- **Паразитологія** — це наука, що вивчає паразитичні організми, їхню будову, життєдіяльність та засоби боротьби з ними.

Способи пристосування паразитів до ЖИТТЯ

Пристосування	Характеристика
Спрощена будова тіла	Відсутність деяких органів та систем (наприклад, нервової системи, органів чуття, дихальної системи)
Міцні покриви	Необхідні для захисту паразита від дії зовнішнього середовища (наприклад, кутикула в круглих черв'яках)
Органи прикріплення	Різноманітні органи, що допомагають утримуватись в (або на) тілі організму-хазяїна (наприклад, гачки, присоски, шипи)

Пристосування	Характеристика
Гермафродитизм	Відпадає потреба в пошуку статевого партнера, що складно зробити в організмі хазяїна
Висока плодючість і Складні цикли розвитку	Розвиток зі зміною хазяїв допомагає збільшити шанси на потрапляння яєць та личинок в організм остаточного хазяїна
Стійкість яєць до впливу хімічних і фізичних чинників	Вплив можуть становити як чинники внутрішнього ередовища Організму -хазяїна, так і зовнішні чинники

Вправа «Обери правильну відповідь» де паразитизм

1. Комар і людина; 2. Іксодовий кліщ і людина; 3. Павук і муха; 4. Їздець і комаха, у яйця якої він відкладає свої яйця; 5. Вовк і заєць; 6. Аскарида і людина; 7. Блоха і собака; 8. Бабка і комар; 9. Гідра і мальок риби; 10. П'явка і кінь.